

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การศึกษา ความเป็นตัวเลขในวัฒนธรรมขอหอย-เล่นหอย
ผู้เขียน	วิทยา กัณทาพันธุ์
ปริญญา	ปริญญาศิลปบัณฑิต (ศิลปปะและการออกแบบสื่อ)
อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์	ดร.ทัศนัย เศรษฐเสรี

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาความเป็นตัวเลขในวัฒนธรรมขอหอย-เล่นหอยที่ได้มุ่งให้ความสนใจกับความเชื่อ องค์ความรู้ดั้งเดิม ในความแปลกแยกกับความเป็นสมัยใหม่ผ่านการสะท้อนย้อนคิดจากมุมมองที่มองแบบขั้วตรงข้าม (Binary Opposition) เพื่อผลัดแต่ละประเด็นไปในสุดขั้วของแต่ละทาง และชี้ให้เห็นแล้วว่ามุมมองที่มองแบบขั้วตรงข้ามนั้นมีปัญหาในการศึกษาและมองประเด็นวัฒนธรรมนี้ไม่ได้อย่างรอบด้าน ซึ่งลดทอนมิติ ความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนในหลายประเด็น การยกองค์ความรู้แบบวิทยาศาสตร์มาเปรียบเทียบกับองค์ความรู้แบบเก่า หรือความเชื่อดั้งเดิมไม่ได้ทำให้เรื่องราวดังกล่าวได้ภาพที่ชัดเจนหรือจริงขึ้น หากแต่เป็นการสร้างวาทกรรม(Discourse)กดทับองค์ความรู้ใดหนึ่งซึ่งทำให้ขาดความเข้าใจจริงๆไป

การศึกษาจึงเลือกเปรียบองค์ความรู้แบบวิทยาศาสตร์กับองค์ความรู้ดั้งเดิม เช่น ความเชื่อ ไบรธาน การนับถือผี เป็นต้น เพื่อให้เห็นแนวคิดที่มีความสอดคล้องและคล้ายกันหลายประเด็น โดยผ่านการวิเคราะห์ผ่านแนวคิดสัญวิทยา (Semiology) และแนวคิดวาทกรรม อำนาจและความรู้ (Discourse Power and Knowledge) องค์ประกอบของทั้งสองแนวคิดจะทำให้เข้าใจความเป็นตัวเลขในวัฒนธรรมขอหอย-เล่นหอยมากขึ้น ด้วยการคลี่กระบวนการให้ความหมายและเข้าใจความหมายแท้จริงแล้วความหมายเป็นสิ่งที่ลื่นไหล แต่เมื่อเราพูดคุยเกี่ยวกับตัวเลขแล้วนั้นก็กลับสร้างความหมายเพียงความหมายเดียวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของจำนวน ตรงกันข้ามกับการเข้าใจตัวเลขของผู้คนในวัฒนธรรมขอหอย-เล่นหอยซึ่งเข้าใจความหมายของตัวเลขในมิติที่แตกต่างออกไปหรือหลากหลายกว่า ประเด็นดังกล่าวจึงทำให้วัฒนธรรมนี้และแนวความคิดแบบนี้ไม่ได้ถูกยอมรับจากทางการ แนวคิดวาทกรรมจะชี้ให้เห็นกระบวนการกดทับความหมายนี้

ในภาคสนามจริงได้ให้ความเข้าใจ ประกอบกับแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ประกอบ ซึ่งในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จริงแล้วนั้น ความเป็นตัวเลขหรือความหมายของตัวเลขที่ผู้คนในพื้นที่ที่ศึกษาเข้าใจจริงๆแล้วไม่ได้ตายตัวหรือยึดติดกับความเป็นตัวเลขให้แบบจำนวนเพียงอย่างเดียว ก็ เพราะว่าเมื่อศึกษาในพื้นที่จริงแล้วนั้น ผู้คนประกอบไปด้วยองค์ความรู้ ความเชื่อที่หลากหลายและยัง ผสมหรือปรับเปลี่ยนให้เข้ากันอย่างลงตัว ไม่ว่าจะเป็นองค์รู้แบบวิทยาศาสตร์และองค์ความรู้แบบเก่า ที่ได้ตั้งประเด็นไว้ข้างต้น จึงกล่าวได้ว่าในวัฒนธรรมขอหอย-เล่นหอยมีการปล่อยให้ความเป็นตัวเลข นั้นสิ้นไหลและพร้อมที่จะเป็นสิ่งใหม่เสมอ

จากข้อค้นพบดังกล่าวทำให้งานวิจัยชิ้นนี้ได้ให้ข้อสรุปและอธิบายความคิดที่สรุปแบบใดแบบหนึ่งในการมองความเชื่อและความรู้สมัยใหม่นั้นกลับเป็นการสร้างวาทกรรมแบบหนึ่ง ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วกลับมีความหลากหลาย และการปรับเปลี่ยน เปลี่ยนแปลงไปตลอด ความคิดแบบชั่วคราวข้ามจึงเป็นการอธิบายความหมายที่แน่ชัดไม่ไปไหน หรือพยายามลดทอนความเป็นไปได้อื่น มีเพียงแต่จะเพิ่มข้อขัดแย้ง และความความเข้าใจผิดขึ้นอีกต่อไป

Thesis Title The numeral of lottery culture in Thailand

Author Mr.Wittaya Kanthapan

Degree Bachelor of Fine Arts (Media Arts and Design)

Thesis Advisor Dr.Thasnai Sethaseree

ABSTRACT

This research aimed to study numeral of lottery culture in Thailand. It focused on traditional belief and body of knowledge in the alienation and modernity reflecting the binary opposition perspective to express the extreme side of individual issue and to point out the problem in the binary opposition due to its inability to study and view this culture thoroughly, reducing several complex dimensions. Comparing scientific knowledge with traditional one or belief does not give real or clear picture. Instead, it creates discourse concealing certain knowledge, resulting in misunderstandings.

In this study, scientific body of knowledge was comparing with traditional one including traditional belief and spirit/supernatural worship, etc. in order to indicate several consistent and homogenous concepts through an analysis of semiology and discourse, power, and knowledge. The elements of both concepts provide greater understandings of the numeral of lottery culture in Thailand through deconstruction, specifying and understanding meanings. In fact, meaning is fluid. But when numbers are mentioned, it implies a single meaning relating to amount, rather than understanding. In Thailand's lottery culture, involving people have different or various understandings in numbers or their meanings. As this result, this culture and concept is not formally accepted. Discourse concept will point out this process of concealing the meanings.

The real practice enhances the understanding of the related concept and theory. In the real situation, numeral meanings understood by the sample are not fixed or limited to only a perspective of amount. This is because in the study area, different people have different body of knowledge and beliefs that are harmoniously adjusted together in both of scientific and traditional knowledge mentioned earlier. It can be said that that the numeral of lottery culture in Thailand allows numerical nature fluid and ready to become new things.

From the findings of this research, a particular extreme concept can be concluded and explained. Modern belief and knowledge is viewed as the creation of a discourse. However, cultural natures are various and have changed over time. The binary opposition thus explains static meaning or seeks for reducing into otherness, leading to increasing conflict and misunderstandings.

Media Arts and Design Department
Faculty of Finearts, Chiang Mai University